No. 172. 1835.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 22 Julij.

LAATSTE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

Data. — Heden (20 *Julij*) waren te Antwerpen de fondsen genoteerd: Belg. 100½; 5. Metall. 102¼; Sp. *Guebhard* 41; Pezuat. 40⅝, ½-¼ Chilin. 96, 95⅝; Id. Coupons 22; Uitgest. 17⅛; Mex. zuut. 92½ Sicil. 93½; Rom. L. 100; Id. to Amst. 97½; Braz. 65¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Julij.

De *Moniteur* deelt heden de koninklijke ordonnantie mede, waarbij de maarschalk *Clausel*, in de plaats van den graaf *d'Erlon*, tot gouverneur der Fransche bezittingen op de Afrikaansche kust benoemd is.

In het [illegible] dagblad vindt men het volgend verslag van de onlusten, die te Saragossa zijn voorgevallen:

» In den nacht van den 4den op den 5den deed een der officieren van het 5de regiment van linie een bataillon voor de kazerne bijeen komen, en trachtte de manschappen over te halen om de constitutie van 1822 af te kondigen. De onderofficieren weigerden zulks en gaven van deze uitnoodiging aan den adjudant en bataillons-kommandant kennis, die op hunne beurt den gouverneur daarvan onderrigtten.

» Met eenige weinige soldaten verliet daarop de genoemde officier de kazerne, doch den gouverneur en eenige hoofd-officieren ontmoet hebbende, schijnt hij dadelijk van hunnen last, om zich naar het kasteel als gevangene te begeven.

» In den morgen van den 5den was dit naauwelijks bekend of het gemeen kwam in beweging en beledigde onderscheidene personen, die men als aanhangers van don *Carlos* beschouwde; een der laatsten werd om het leven gebragt.

» Een bende dier rustverstoorders begaf zich naar het klooster der Dominikanen, verbrandde de deuren en vermoordde eenige monniken, die den tijd niet hadden het gevaar te ontwijken.

» Er werd daarop alarm geslagen, en de stedelijke militie kwam onder de wapenen, ofschoon niet spoedig genoeg om even ernstige ongenoegelijkheden voor te komen, die in de kloosters van de Lazaris de Augustijnen en Jezuiten werden gepleegd.

» In de morgen van den 6den werd nog het klooster der Driëenheid verbrand en geplunderd.

» Alle de autoriteiten vereenigden zich om aan deze wanorden een einde te maken. Er werd eene militaire commissie ingesteld om de plunderaars te vonnissen. Twee van deze die op heeter daad waren betrapt, werden dadelijk terechtgesteld en den volgenden morgen in 't openbaar te regt gesteld.

» Om de stad geheel te bezadigen, en den ijver der militie die zeer ontevreden scheen, aan te vuren, noodigde de zoo even genoemde jupta haar uit, om door eene deputatie hare bezwaren te doen kennen, onder belofte van die aan het gouvernement mede te deelen. Dit voorstel werd aangenomen, en men drong op de afzetting van eenige hevelhebbers aan.

» Bij het vertrek der laatste berigten was de orde hersteld, doch had men den dood van een burger en twaalf monniken te betreuren."

— De Pruissische gezant vertrekt binnen weinige dagen, met verlof, naar Duitschland.

— In de zitting van het hof der pairs van gisteren heeft het publiek ministerie desselfs requisitoir ten einde gebragt. Vervolgens is aan den advokaat *Fabre* het woord gegeven, ter verdediging van drie der beklaagden. Men meent dat de wederzijdsche pleidooijen nog verscheidene dagen zullen duren.

Te Toulon woedt de cholera ten hevigste. Van 757 zieken zijn binnen weinige dagen 575 overleden. Een groot gedeelte der bevolking heeft de stad verlaten. Eene bende gauwdieven trachtte daarvan gebruik te maken, om de goede orde te storen en de woningen der uitgewekenen te plunderen. Het is echter gelukt dien moedwil te keeren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Julij.

Heden morgen vroegtijdig hebben de troepen van de 2de divisie infanterie het kamp van Reyen verlaten en zijn naar de onderscheiden hun aangewezen garnisoenen of kantonnementen gemarcheerd. Ten ruim zeven uren zagen wij de drie veldbataillons der 2de afdeeling infanterie onze vesting doortrekken, naar de zijde van Bergen-op-Zoom gaande; dezelve werden gevolgd door den staf der 7de afdeeling met een gedeelte van het 2de bataillon dier afdeeling, dat hier in garnizoen blijft, terwijl het overige gedeelte in den omtrek kantonneert; kort daarop trokken de beide veldbataillons der 12de afdeeling de vesting binnen, evenerps bestemd om in onze vesting voorloopig garnizoen te houden.

Heden zal het kamp van Reyen door de 1ste divisie van het leger betrokken worden. Deszelfs bevelhebber, de luitenant-generaal baron *van Geen*, heeft reeds dezen morgen vroegtijdig, aan het hoofd van zijnen staf, onze stad verlaten om zich in het kamp te vestigen.

— Ten gevolge van ingebragte bezwaren door de Pruissische regering, wegens de nadeelen, welke een groot aantal Pruissische morgen lands ondervinden door de verlaging der dijken van Rijnpruisen, de Ooi, tegen de duffeltsche dijkagie aanleggende, zijn door den koning commissarissen benoemd en daaraan toegevoegd gedeputeerden uit de belanghebbende dijksbesturen, ten einde met gekommitteerden van de zijde der Pruissische regering de bezwaren wegens die nadeelen te onderzoeken, te weten: de heeren jh. *L. C. J. van Nispen* en *G. van Riemsdijk*, leden der gedeputeerde staten van Gelderland, benevens de hoofd-ingenieur van den waterstaat, *Ferrand*; terwijl tot voormelde gedeputeerden aan die commissie zijn toegevoegd de heeren jh. *W. B. de Salve de Bruneton*, dijkgraaf, *D. van Reemes*, *J. L. Teunissen*, *S. van Kuyk* en *G. H. van der Wedden*, heemraden en geërfden aldaar.

— Bij koninklijk besluit is bepaald, dat voortaan, aanvang nemende met de versch-haringvisscherij in dit jaar, telken jare eene premie van *f.* 300 zal worden voldaan voor elke schuit, welke van de kusten der provincie Holland de versche- of steur-haringvisscherij, met inachtneming der bestaande voorschriften, zal hebben uitgeoefend; doch dat die schuiten geene premien meer zullen genieten voor de beug- of hoekwant-visscherij, welke, na het afzeijden der haringtelt in de maand december, alsdan nog de beug-visscherij mogten hebben aangevangen.

— Van Scheveningen schrijft men: » H. K. H. mevrouw de prinses *Albert* van Pruissen heeft hier de badkuur weder begonnen, welke haar gedurende het vorige saizoen zoo ongemeen heilzaam geweest is, en bekoort weder door hare minzaamheid de streken, die er zo trotsch zijn van haar te hebben zien opgroeijen. Onder de voornaame badbezoekers merkt men ook nog op Z. K. H. prins *Albert* van Pruissen, Z. D. H. den regerenden vorst *van Reus Löbenstein Ebersdorf* en verscheidene andere personen van den hoogsten rang. — De tegenwoordigheid van Z. M. den koning van Wurtemberg, die, onder den naam van graaf *von Teck*, met zijne Doorluchtige familie het Badhuis bewoont, verschaft van hetzelve ook het voorregt, van zeer dikwijls de leden van ons koninklijk gezin te zien, geeft op dit oogenblik veel glans aan dit gesticht, en trekt eene groote menigte nieuwsgierigen derwaarts."

— Uit Amsterdam wordt gemeld dat de naar de hoofdstad bestemde troepen, in den namiddag van gisteren ter deels aldaar aangekomen zijn.

— Den 9den dezer is door een jager in het Nahrunger-bosch, nabij Dantzig, eene wilde gans geschoten, die aan den hals een metalen ring droeg, waarop deze woorden staan: » Juiste Bank bij Zutphen in Gelderland 1800."

— Volgens berigt uit Stokholm is professor *Berzelius* dezer dagen over Koppenhagen, Hamburg en Holland naar Parijs vertrokken, van waar gemelde heer voornemens is zich naar de vergadering van Duitsche natuuronderzoekers te Bonn te begeven.

— Uit hoofde van de aanstaande groote krijgsmanoeuvres en de bijeenkomst der groote noordsche mogendheden, is het niet onbelangrijk eenige bijzonderheden te herinneren betreffende de stad Kalisch. Dezelve is eene der fraaiste zoo wel als eene der oudste steden van Polen en de hoofdplaats van het Palatinaat dezelfden naams. Zij is gelegen te midden eener moeras, aan den oever van de Prosna, die een weinig lager in de Warte valt. Het getal ingezetenen beliep in 1816 niet meer dan 8000, doch is hetzelve sedert merkelijk toegenomen. De provincie bevat 572,000 zielen en beslaat 4750 vierkante mijlen. Vroeger prijkte daar een oud kasteel, gebouwd door *Casimir* den Groote, eene St. Paulskerk, in welke ten jare 1202 de bejaarde *Miecszylas* werd begraven, die tot dienstdoe toe was van den troon gestoten, benevens een prachtig door den primaat *Kornkowitki* aangelegd Jezuiten-kollegie. De herinneringen van Kalisch zijn bijna alle van eenen militairen aard. In 1351 werd de stad belegerd door de ridders der Teutonische orde, doch zonder bemagtigd te worden. In 1655 werd zij vernield en geplunderd door de Zweden, maar in 1706 werden die troepen van daar verdrongen door de vereenigde legers van *August II*, Koning van Polen en *Peter* den Grooten; wiens magt destijds in hare opkomst was. In 1816, toen Kalisch de zetel van

eenen prefect was geworden, alsmede van geregtshoven en andere gouvernements-besturen, onderging de stad veel verbetering en vergrooting. Zij verdient tegenwoordig opmerking wegens eene militaire school, een lyceum, eene bibliotheek en een wetenschappelijk museum. Men vindt daar menigvuldige fabrijken, inzonderheid van laken, welke grooten bloei genieten, als ook zeer schoone publieke tuinen, die van uit de stad derzelver toegang hebben langs eenen fraaijen, breeden weg. Voor de revolutie van het jaar 1830 maakten zij gedeputeerden van het Palatinaat Kalisch uit, gedeelte uit van de oppositie in de staatsvergadering. De beide broeders *Bonaventure*, die aan het hoofd van deze partij stonden, welke de partij van Kalisch werd geheeten, zijn, de een gedurende den opstand, de ander als balling in Frankrijk overleden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Julij.

Den 4den dezer is de Hertog van Nassau te St. Petersburg gearriveerd.

— De groothertog van Baden heeft den Pruissischen postmeester-generaal en bondsgezant *von Nagler*, het grootkruis der orde van zijn huis verleend.

— De prinses *van Beyra* is den 12den met de drie zonen van don *Carlos*, op hare reis naar Rome te Freiburg en den 13den te Bazel aangekomen.

— In een schrijven uit Berlijn van den 10den Julij wordt met betrekking de in de hoogere kringen aldaar loopende gerachten, wegens de onderwerpen die bij de bijeenkomsten der monarchen te Kalisch en Töplitz ter sprake zouden komen, gezegd, dat men desaangaande nog zeer weinig wist en er veel op valsche vooronderstellingen berustte. Zulks was onder anderen het geval met de door de bladen vermelde aanstaande beslechting der Luxemburgsche kwestie. De verbondene mogendheden mogten deze zaak die Duitschland's rust van zoo nabij betreft in overweging nemen, maar tot derzelver beslechting zou men nog steeds den tijd moeten laten werken.

In een ander schrijven uit het Pruissische, in de *Allgemeine Zeitung* opgenomen, wordt ten ernstigste de door Fransche en Engelsche bladen achtervolgelijk verspreide gerachten, als wegens den nadeeligen toestand van Rusland's financien, het ontdekken van eene groote zamenzwering, het uitrusten eener groote vloot en van een aanzienlijk leger in de haven van Sebastopol, enz., wedersproken.

— Uit Weenen schrijft men van den 11den, dat de Keizer thans weder eene goede gezondheid geniet en bijna dagelijks van Schönbrunn in de hoofdstad kwam. Zoo men vernam zouden HH. MM. het gemeld lustslot reeds in 't begin van de volgende maand verlaten, om zich naar hunne heerlijkheden in Opper-Oostenrijk te begeven en van daar de reis naar Bohemen te aanvaarden. De Aartshertog *Ferdinand van Este* lag sedert eenige weken ongesteld, ten gevolge van eene wonde hem door den hoefslag van een paard toegebragt. De Aarts-hertog *Maximiliaan* leed aan de jicht.

ENGELAND.

LONDEN, den 19den Julij.

Op het lever, dingsdag door den Koning gehouden, hebben de aartsbisschoppen van *Canterbury* en *Armogh*, de bisschop van *Lincoln* en de hertog van *Richmond* verzoekschriften ingediend, ten einde het Zijner Majesteit behagen moge, zijne goedkeuring te weigeren aan de voorgeslagen maatregelen betrekkelijk de kerk van Ierland.

In het Hoogerhuis heeft dezer dagen eene belangrijke woordenwisseling plaats gehad over de belangen der gevestigde kerk in Ierland. Eenige leden beklaagden zich dat de Roomsche geestelijkheid leerboeken deed verspreiden, waarin openlijk tegenstand tegen kerk en staat werd aanbevolen. Lord *Melbourne* verdedigde de Iersche bevolking, waarop de hertog *van Wellington* en de aartsbisschop *van Canterbury* betoogden dat de Protestanten inzonderheid reden tot klagen hadden, wijl men met de meest in 't oog loopende partijdigheid jegens hen handelde. Als een bewijs daarvan beriep zich lord *Melbourne* op de nu voorgestelde wet over de Iersche kerk en tienden, die alle vroegere ontwerpen in onregtvaardigheid overtrof. Onderscheidene leden hebben in denzelfden geest gesproken, zoodat het hoogst waarschijnlijk is dat de genoemde wet, indien dezelve bij het Hoogerhuis in deliberatie wordt gebragt, zal worden verworpen.

— In het huis der gemeenten heeft zich de heer *Gladstone* beklaagd, dat de commissie, belast met het onderzoek naar den staat van het onderwijs in Ierland, in haar verslag geene opgave gedaan had uit welke gezindheid de kinderen in de verschillende scholen bestonden en ook geene melding aangekondigd, waarbij hij daarvan nadere opgave verlangde zou.

Het huis heeft zich vervolgens, toen en gisteren, met de herziening der wet op de municipale korporatien en het maken van wijzigingen in verscheiden artikelen daarvan bezig gehouden, welk werk nu geheel ten einde is gebragt, zoodat de wet overmorgen ten derdenmale zal kunnen gelezen worden. Wederom ontbrak het bij deze herziening niet aan scherpe aanmerkingen of fijne scherpzinnigheden. De redevoering van sir *R. Peel*, waarin hij trachtte aan te toonen, dat de vrienden der zoo hoog geprezen hervorming blij en de tweedragt waren om haar krachteloos te maken, en dat lord *Russell* in gedurige tegenspraak met zichzelven was, heeft zich inzonderheid door deze laatste onderscheiden en veel teekens door luide toejuiching afgelokt.

Een voorstel van den heer *Berkeley* om voortaan ook vrouwen bij de deliberatien van het Lagerhuis toe te laten, is in handen eener commissie gesteld.

— Kolonel *Kinloch* heeft woensdag revue gehouden over twee honderd vrijwillige kavalleristen, die onder zijn bevel naar Spanje vertrekken zullen, terwijl de majoor *Beaton* naar Schotland is afgereisd, om aldaar een regiment ten zelfden einde aan te werven, dat bij onderscheiding den naam van het schotsche regiment zal dragen.

Omtrent drie honderd-en-vijftig in Ierland aangeworven vrijwilligers zullen verstdaags te Cork worden ingescheept, ten einde hunne officieren hebben [illegible] naar Portugal [illegible].

— Bij het uitgraven van een onderaardschen gang, waardoor de spoorweg tusschen Londen en Birmingham loopen moet, is dezer dagen de aarde ter hoogte van Hegentig voeten ingestort, waardoor ten minsten twaalf werklieden onder den grond bedolven zijn. Men is dadelijk begonnen met het aanwenden van pogingen om die ongelukkigen te redden, doch vreest dat zij vruchteloos zullen wezen, daar verscheidene dagen verloopen moeten eer men hen kan bereiken.

— Volgens nadere berigten van Lissabon tot den 6den dezer zoude de verkoop der nationale en geestelijke eigendommen, tegen verwachting, zeer naar wensch zijn uitgevallen. Vele bezittingen der kloostergeestelijken waren verkocht voor het dubbel van dan prijs waarop die van gouvernements-wege geschat waren. Overigens scheen in Portugal over het algemeen uitwendige rust te heerschen; dan men betoonde er zich ontevreden over de veranderde organisatie der nationale garde, en tusschen de Spaansche en Portugeesche bineten moet, naar men zeide, eene merkelijke verkeeling ontstaan zijn, ten gevolge der verlegging van het zenden van hulptroepen aan de Koningin-regentes.

— Heden waren ter beurze genoteerd [illegible] 49¾; Portugal 31; [illegible] pCt. 50⅝ à ¾; 5 pCt. 101⅜ à ⅝.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, den 20sten Julij

	laagste koers	hoogste koers	koers 4en h.m.
NEDERLAND. pCt.			
WVerk.Schuld 2½	55⅛	55⅜	55⅛
dito dito 5	101 9/16	101⅜	101 9/16
Uitgestel. ditto.			
Kansbill. dito.	24 7/16	25 1/16	
Kmort, Synd. 4½	94⅝		
Dito dito 3½	79¾		
Schatkistbill. 4			
Hand.-Maats. 4½	108¾		
Nieuwe Dito. 4½			
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb.. 3			
ENGELAND.			
Dito p.12Aug. 3			
SPANJE.			
Per.R.E.Ams. 5	41	41⅛	41
Dito *f* 1000.. 3	26⅞	26⅝	26⅝
Cert.Osy&Leg. 4			
Fransche Uitg.	17⅛	17⅛	17⅛
Cert.B.Lond. 5	36⅛	36⅜	36⅛
Engelsch.Uitg.			
PORTUGAL.			
Obl. te Lond. 5			
Dito dito 3			
NAPELS.			
Certific.*E&B.*5			
Dito *Falc.&C.*5	92⅜		
Leen Lond.*B.*5			

	laagste koers	hoogste koers	koers 4en h.m.
pCt.			
RUSLAND.			
Obl. *Hagal* 1798 5	104⅛	104⅛	
Dito 1818 5	104	104⅛	
Cert. dito 1822 5	99⅛	99⅜	
Obl. te Lond. 5			
Cert. Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	70⅜	70⅝	
Certific. dito 6			
POLEN.			
Aand. L. fl. 300			
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50	105⅜		
Neg. L. 1830. 4	101		
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100			
Dito dito » 250 4			
Metallick.... 5	99⅛	99½	99⅜
Dito L. gen... 5			
Dito..... 2½	55⅛		
Obl. Gulden C. 5			
Dito..... 4			
Cert. Sicilie. 5			
Ween. B. obl. 5			
N.Ween.Aand.	702	703	703
DENEMARKEN.			
Leen te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	86		

*** GETROUWD:

J. C. VAN ENKHUIJSEN,
1e Lt. der Artillerie-Train,
EN
Vrouwe E. M. MAES.

IJsseletein, den 20sten Julij 1835.

*** Heden avond ruim 9 uur, overleed na een kortstondige ziekte, tot onze innige droefheid, ons teedergeliefde oudste Kindje ANNETTE, MARIE, BERNARDINE, CONSTANCE, in den jeugdigen leeftijd van bijna vijf jaren.

Breda, 18 Julij 1835.

H. J. VAN DEN GOORBERGH.
P. J. A. H. KERSTENS.

Vrienden en Bekenden worden verzocht, dit algemeen berigt als bijzondere kennisgeving wel te willen aanmerken.

*** Op Donderdag den 23 Julij 1835 en volgende dag, Publieke Verkooping in het Groote Verkoopings-lokaal, over de Militaire Ziekenzaal, van zeer aanzienlijke partij MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande in:

Eene zeer goede Piano-Forte, verguldde en albasten Pendulures Vaser, 3 extra fraaije Spiegels, Mahony Canapé, 12 dito Stoelen en 2 Fauteuils met zwarte Trijpen stellingen, 1 mahony Chiffonnière, dito Buffets en moderne Consoles met marmeren bladen, Coliatafel, mahony Ronde-, Thee-Penant- en Speeltafels, Kamahony bedsteden met groen Damaszeel en Draperien, Doornikesche en andere Vloerkleeden en Karpetten, extra goede Bedden en Matrassen, een eiken Linnenpers en hetgeen er verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde goederen zijn dagen voor de Verkooping, van de voormiddags 10—12 uur des namiddags van 2—5 uren, alsdan voor een ieder te zien.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.